

HRVATSKE ŠUME D.O.O.

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja društva Hrvatske šume d.o.o. (dalje u tekstu: Društvo) za 2007., o čemu je izraženo uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Sljedeći postupci i učinci su utjecali na izražavanje mišljenja:
 - Popisom je obuhvaćena cjelokupna imovina i obveze u vlasništvu Društva, ali nije obuhvaćena imovina u vlasništvu Republike Hrvatske iskazana u izvanbilančnoj evidenciji u iznosu 37.466.848.000,00 kn (šume i šumsko zemljište) dana Društvu na korištenje i upravljanje. Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom nisu dostavljeni podaci o imovini koju Društvo posjeduje ili koristi, a koja je u vlasništvu Republike Hrvatske.
 - Pomoći u iznosu 1.500.000,00 kn nisu dodijeljene u skladu s Odlukom o načinu i postupku dodjele pomoći udrugama i pojedincima u Hrvatskim šumama.
 - Za naplatu potraživanja za prijenos prava vlasništva i prava služnosti nastalih u razdoblju od početka 2002. do početka 2007. u ukupnom iznosu 47.194.184,00 kn, nisu poduzimane mjere naplate, kao što su slanje opomena, poziva za plaćanje, te pokretanja sudskih postupaka.
 - Nisu podmirene dospjele obveze prema Ministarstvu financija za otplaćenih 15 obroka zajma od Međunarodne banke za obnovu i razvitak, u iznosu 24.375.000,00 kn, bez kamata.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2007.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno	% ostvarenja
1.	Prihodi	2.006.060.000,00	2.236.254.216,00	111,5
2.	Rashodi	1.984.768.000,00	2.164.996.646,00	109,1
3.	Dobit prije oporezivanja	21.292.000,00	71.257.570,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Dugotrajna imovina		1.343.377.797,00	
5.	Kratkotrajna imovina		766.145.422,00	
6.	Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda		611.428,00	
7.	Kapital i pričuve		1.268.354.526,00	
8.	Dugoročna rezerviranja za rizike i troškove		215.688.707,00	
9.	Obveze		621.599.065,00	
10.	Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućih razdoblja		4.492.349,00	
11.	Ulaganja u dugotrajnu imovinu		212.413.668,00	
12.	Broj zaposlenika			9 558

Napomena: U tablici su dani podaci za Hrvatske šume d.o.o.

Dugotrajna imovina se odnosi na vrijednost nematerijalne imovine u iznosu 19.807.266,00 kn, materijalne imovine u iznosu 1.286.962.893,00 kn i dugotrajne financijske imovine u iznosu 36.607.638,00 kn. Materijalna imovina se odnosi na vrijednost građevinskih objekata u iznosu 885.856.801,00 kn, transportnih uređaja u iznosu 177.790.332,00 kn, postrojenja i opreme u iznosu 97.437.041,00 kn, nefinancijske imovine u pripremi u iznosu 47.612.295,00 kn, zemljišta u iznosu 34.385.582,00 kn, druge nefinancijske imovine u iznosu 24.501.590,00 kn, te stambenih zgrada i stanova u iznosu 19.379.252,00 kn.

Kratkotrajna imovina se odnosi na vrijednost potraživanja od kupaca, države i drugih institucija, te drugih potraživanja u ukupnom iznosu 510.106.933,00 kn, financijske imovine u iznosu 108.089.858,00 kn, zaliha gotovih proizvoda, sirovina i materijala u ukupnom iznosu 121.983.302,00 kn, te novca na računima i u blagajni u iznosu 25.965.329,00 kn. Potraživanja se odnose na potraživanja od kupaca u iznosu 391.708.350,00 kn, te na potraživanja od povezanih poduzeća, države i drugih institucija, zaposlenih i druga potraživanja u ukupnom iznosu 118.398.583,00 kn.

Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda u iznosu 611.428,00 kn odnose se na unaprijed plaćene troškove investicijskog održavanja, osiguranja imovine i pretplate na glasila i časopise.

Kapital i pričuve u iznosu 1.268.354.526,00 kn, odnose se na upisani kapital, pričuve dobit i gubitak.

Dugoročna rezerviranja za rizike i troškove u iznosu 215.688.707,00 kn, odnose se na rezerviranja za ulaganja u šume i šumsko zemljište u iznosu 186.168.707,00 kn i za otpremnine za odlazak u mirovinu u iznosu 29.520.000,00 kn.

Obveze u iznosu 621.599.065,00 kn, odnose se na dugoročne obveze u iznosu 178.923.696,00 kn i na kratkoročne obveze u iznosu 442.675.369,00 kn. Dugoročne obveze se odnose na obveze za zajmove u iznosu 119.507.685,00 kn, kredite u iznosu 58.940.518,00 kn, vrijednosne papire u iznosu 364.664,00 kn, te na obveze prema povezanim poduzećima u iznosu 110.829,00 kn. Kratkoročne obveze se odnose na obveze prema dobavljačima u iznosu 142.598.256,00 kn, druge kratkoročne obveze u iznosu 138.705.763,00 kn, prema zaposlenima u iznosu 66.293.928,00 kn, za poreze i doprinose u iznosu 62.365.778,00 kn, za kredite u iznosu 22.576.873,00 kn, predujmove u iznosu 5.480.251,00 kn, te na obveze prema povezanim poduzećima u iznosu 4.654.520,00 kn.

Ulaganja u dugotrajnu imovinu u iznosu 212.413.668,00 kn odnose se na ulaganja u opremu u vrijednosti 135.639.485,00 kn (oprema za iskorištavanje šume, transportna sredstva, osobna vozila i drugo), te u građevinske objekte u vrijednosti 76.774.183,00 kn.

III. NALAZ

Osvrt na naloge i preporuke revizije za 2002. i 2003.

Državni ured za reviziju obavio je reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Društva za 2002. i 2003., o čemu je sastavljeno izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u izvješću i Društvu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Revizijom za 2007. utvrđeno je u kojim slučajevima je postupljeno i u kojima nije postupljeno prema danim nalozima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalozi i preporuke prema kojima je postupljeno:

1. Za zalihe poluproizvoda i gotovih proizvoda osigurani su podaci u naturalnim i vrijednosnim pokazateljima, u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu.
2. Pojačan je sustav unutarnjih kontrola radi osiguravanja kvalitetnih i točnih informacija o poslovanju.
3. Osigurani su podaci o vrstama radova biološke obnove šuma prema izvorima financiranja.
4. Prihodi su priznati u razdoblju u kojem su nastali, u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu.
5. Najamnina za stanove iznajmljene zaposlenicima obračunana je u skladu s odredbama ugovora o najmu.

6. Odredba članka 84. Kolektivnog ugovora donesenog u 2006., kojom je propisano pravo na terenski dodatak, usuglašena je s odredbom članka 13. Pravilnika o porezu na dohodak.
7. Obavljane su redovite uplate šumskog doprinosa prema mjesečnim obračunima uprava šuma podružnica. Dostavljani su podaci jedinicama lokalne samouprave o visini obračunanog šumskog doprinosa.

Nalozi i preporuke prema kojima nije postupljeno:

1. Popisom imovine i obveza nije obuhvaćena cjelokupna imovina i obveze.
2. Nisu poduzete aktivnosti za realnije planiranje, prihoda, rashoda, praćenje izvršenja plana tijekom godine, te istraživanje uzroka i poduzimanje mjera u slučajevima značajnijeg odstupanja od plana.
3. Program znanstveno istraživačkog rada nije izrađen u skladu s odredbama Pravilnika o financiranju znanstveno istraživačkog rada.
4. Pojedini postupci nabave nisu provedeni u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.
5. Od potraživanja za pozajmice koje su dane četiri trgovačka društva u 1997., u ukupnom iznosu 521.034,00 kn, naplaćena su potraživanja od dva trgovačka društva u iznosu 65.995,00 kn i u iznosu 7.837,00 kn. Preostala potraživanja od dva trgovačka društva u iznosu 447.202,00 kn nisu naplaćena. Trgovačka društva od kojih nisu naplaćena potraživanja za pozajmice dane u 1997., u vlasništvu su Hrvatskih šuma d.o.o.

Društvo je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Revizija financijskih izvještaja i poslovanja za 2007.

Računovodstveno poslovanje i planiranje

- 1.1. Na temelju prethodne suglasnosti Nadzornog odbora, u prosincu 2006. donesen je godišnji plan poslovanja za 2007. Godišnji plan poslovanja sadrži plan gospodarenja šumama, plan financijskog poslovanja Društva, plan javne nabave roba, radova i usluga, te plan poslovanja trgovačkih društava u vlasništvu Društva.

Ukupni prihodi planirani su u iznosu 2.006.060.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 2.236.254.216,00 kn, što je za 230.194.216,00 kn ili 11,5% više od plana.

Ukupni rashodi planirani su u iznosu 1.984.768.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 2.164.996.646,00 kn, što je za 180.228.646,00 kn ili 9,1% više od plana.

Dobit prije oporezivanja planirana je u iznosu 21.292.000,00 kn, a ostvarena je u iznosu 71.257.571,00 kn, što je za 49.965.571,00 kn više od plana.

Prema obrazloženju Plansko analitičke službe, do navedenog odstupanja ostvarenja u odnosu na plan došlo je zbog izvanrednih situacija (urod žira, vjetrolomi i požari) zbog kojih se donose izmjene plana biološke obnove šuma i izmjene plana iskorištavanja šuma, što utječe na visinu prihoda i rashoda, a plan financijskog poslovanja nije usklađen s navedenim izmjenama.

Ustrojene su propisane poslovne knjige i sastavljeni financijski izvještaji, u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva. Poslovne knjige su vođene uredno i omogućuju kontrolu nastalih poslovnih događaja.

Popisom je obuhvaćena cjelokupna imovina i obveze u vlasništvu Društva i usklađeno je popisno i knjigovodstveno stanje. Popisom nije obuhvaćena imovina u vlasništvu Republike Hrvatske dana Društvu na korištenje i upravljanje (šume i šumsko zemljište), koja je iskazana u izvanbilančnoj evidenciji u iznosu 37.466.848.000,00 kn. Popis imovine u vlasništvu Republike Hrvatske potrebno je obaviti kako bi, između ostalog, bilo moguće dostaviti Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom popis imovine u vlasništvu Republike Hrvatske. Prema odredbama Pravilnika o očevidniku imovine u vlasništvu Republike Hrvatske, sva tijela državne vlasti, te pravne i druge osobe obvezni su Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom dostaviti popis imovine u vlasništvu Republike Hrvatske (koju posjeduju, uporabljaju, koriste ili upravljaju) i podatke o knjigovodstvenoj vrijednosti prema stanju utvrđenom popisom imovine na dan 31. prosinca svake godine, u rokovima određenim propisima o godišnjim financijskim izvješćima za korisnike državnog proračuna. Također, dužni su dostaviti sve podatke o promjenama u stjecanju i raspolaganju imovinom u roku 15 dana od svake promjene.

Državni ured za reviziju izrazio je mišljenja da u slučaju izmjene planova koji imaju utjecaj na visinu prihoda i rashoda, treba financijski plan poslovanja uskladiti s izmjenama kako bi plan bio u funkciji praćenja ostvarenja ciljeva poslovanja.

Naloženo je dostaviti Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom podatke o imovini koju Društvo posjeduje ili koristi, a u vlasništvu je Republike Hrvatske.

- 1.2. *Prihvaćen je nalaz Državnog ureda za reviziju vezan za dostavljanje Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom podataka o imovini koju Društvo posjeduje ili koristi, a u vlasništvu je Republike Hrvatske. U obrazloženju je navedeno da je Društvo u posjedu i gospodari s više od dva milijuna hektara šuma i šumskog zemljišta, odnosno izuzetno velikim brojem čestica zemljišta, što otežava dostavu i prihvata podataka. Prema navodu u očitovanju, Društvo će u suradnji sa Središnjim državnim uredom za upravljanje državnom imovinom urediti način dostave podataka. Također, prihvaćen je prijedlog o usklađivanju financijskog plana poslovanja s izmjenama planova gospodarenja šumama. U obrazloženju je navedeno da je u 2007. ostvaren prihod od prodaje drvnih sortimenata za 7,4% više od plana, zbog više prodajne cijene postignute na javnim nadmetanjima. Više ostvareni rashodi u visini 9,1% u odnosu na plan rezultat su povećanog obujma radova u biološkoj obnovi šuma. Prema vrsti prihoda i rashoda, do značajnijih odstupanja ostvarenja u odnosu na plan došlo je kod izvanrednih prihoda i rashoda koje je teško predvidjeti, a planiraju se na osnovi izvršenja u prethodnoj godini.*

Izvanredni rashodi

- 2.1. Izvanredni rashodi planirani su u iznosu 3.200.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 4.633.082,00 kn, što je za 1.433.082,00 kn ili 44,8% više od plana. Vrijednosno značajniji izvanredni rashodi u iznosu 4.598.772,00 kn odnose se na pomoći. Pomoći su dodijeljene na temelju odluka Uprave i Skupštine. Postupak dodjela i visina pomoći propisani su Odlukom o načinu i postupku dodjele pomoći udrugama i pojedincima u Hrvatskim šumama, iz prosinca 2005. Prema navedenoj Odluci, za pomoći u iznosu do 2.000,00 kn po pojedinačnoj zamolbi, a najviše do 40.000,00 kn u tijeku godine po jednom subjektu, odluku donosi voditelj Uprave šuma. Za pomoći u iznosu do 20.000,00 kn po pojedinačnoj zamolbi, a najviše do 750.000,00 kn tijekom kalendarske godine po jednom subjektu, odluku donosi Uprava Društva. Tijekom 2007. pomoći su dodijeljene raznim subjektima u pojedinačnim iznosima od 2.000,00 kn do 1.000.000,00 kn. Tijekom godine dodijeljene su i dvije pomoći istom subjektu u ukupnom iznosu 1.500.000,00 kn na temelju odluke Skupštine. Navedeno je da se odluka Skupštine donosi na temelju odredbe članka 15. Izjave o ustroju Društva. Odredbom članka 15. navedene Izjave propisano je da Skupština Društva odlučuje o financijskim izvješćima Društva, upotrebi ostvarene dobiti i pokrivanju gubitaka, davanju razrješnice članovima Uprave i Nadzornog odbora, imenovanju i opozivu članova Uprave, izboru i opozivu članova Nadzornog odbora, statusnim promjenama, obavlja druge poslove određene zakonom, daje prethodnu suglasnost Upravi Društva za odluke koje donosi uz prethodnu suglasnost Nadzornog odbora u slučajevima kada Nadzorni odbor odbije dati suglasnost, te daje naknadnu suglasnost na Poslovnik o radu Uprave Društva. Iz navedenog je vidljivo da se odredbe navedenog članka ne odnose na odlučivanje o dodjeli pomoći. Navedeno je da se sredstva pomoći u iznosu 1.000.000,00 kn dodjeljuju za nabavu autobusa za prijevoz studenata na terensku nastavu, te 500.000,00 kn za opremanje poslovnih prostora korisnika pomoći. Društvo nije zatražilo i pribavilo dokaz o namjenskom utrošku sredstava.

Državni ured za reviziju je naložio dodjelu pomoći u skladu s Odlukom o načinu i postupku dodjele pomoći udrugama i pojedincima u Hrvatskim šumama. Također, predloženo je utvrditi osim visine i druge kriterije na temelju kojih se dodjeljuju pomoći.

2.2. *Vezano za nalog o dodjeli pomoći u skladu s Odlukom o načinu i postupku dodjele pomoći udrugama i pojedincima u Hrvatskim šumama, u očitovanju je navedeno da su točne sve činjenice navedene u Izvješću. Obrazloženo je da je redoviti posao Uprave donošenje odluka o dodjelama pomoći u visini i na način propisan općim aktom, odnosno Odlukom o načinu i postupku dodjele pomoći udrugama i pojedincima u Hrvatskim šumama. Prema navedenoj Odluci, za pomoći u iznosu do 20.000,00 kn po pojedinačnoj zamolbi, a najviše do 750.000,00 kn tijekom kalendarske godine po jednom subjektu, odluku donosi Uprava Društva. Uprava nema ovlasti odlučivanja preko granica postavljenih tim aktom. Svako odlučivanje preko tog akta ukoliko je ono zakonito, smatra se izvanrednim poslom i po zakonu i prirodi stvari rješavanje tog posla spada u nadležnost Skupštine iz razloga:*

- *što je pravni posao dodjele pomoći iznad iznosa propisanih općim aktom Društva zakonit i dozvoljen,*
- *uprava nije nadležna za odlučivanje preko granica postavljenih općim aktom,*
- *nadzorni odbor nije Tijelo na kojeg se može prenijeti ovlast vođenja poslova Društva, niti mu je osnivačkim aktom stavljeno u nadležnost odlučivanje u ovom predmetu,*
- *niti zakonom niti općim aktom Društva ne zabranjuje se Skupštini donošenje takvih odluka, nego baš obrnuto, vlasnik je Skupštini stavio u nadležnost obavljanje i drugih poslova određenih zakonom.*

Nadalje, u očitovanju je navedeno da opće akte Društva donosi Uprava koja je hijerarhijski podređena Skupštini i Nadzornom odboru i nema ovlasti svojim aktima propisivati nadležnosti Skupštine i Nadzornog odbora. Iz navedenog razloga u Odluci o dodjeli pomoći udrugama i pojedincima u Hrvatskim šumama i ne može se nalaziti odredba o postupanju Skupštine, koja postupa po zakonu i drugim aktima Društva.

Kako je pomoć dodijeljena u iznosu 1.500.000,00 kn, odnosno u iznosu višem od predviđenoga u navedenoj Odluci, dodijeljena je na temelju dvije odluke Skupštine. Prema navodu u očitovanju, pomoć je dodijeljena u cilju očuvanja dobrih poslovnih odnosa.

2.3. Nadležnost Skupštine je izričito propisana odredbama Zakona o trgovačkim društvima, a može se proširiti ili smanjiti odredbama akta o osnivanju, u skladu sa zakonom. Međutim, odluka o pitanju dodjele pomoći nije navedenim aktom stavljena u nadležnost Skupštini, niti iz odredbi navedenog i drugih zakona proizlazi da je u nadležnosti Skupštine. Poslovi dodjele pomoći su poslovi redovnog poslovanja, koji su člankom 21. Izjave o ustroju Društva stavljene u nadležnost Uprave. Prema odredbi navedenog članka, Uprava zastupa Društvo i vodi poslove Društva. Također, člankom 2. Odluke o načinu i postupku dodjele pomoći udrugama i pojedincima u Hrvatskim šumama, navedeni poslovi stavljene su u nadležnost Uprave Društva. Iz navedenog razloga Državni ured za reviziju je ostao kod danog naloga.

Potraživanja

- 3.1 Potraživanja Društva iskazana koncem 2007. u iznosu 346.314.020,00 kn, odnose se na potraživanja iz poslovanja između Društva i uprava šuma u iznosu 272.193.174,00 kn, od trgovačkih društava na ime prijenosa prava vlasništva i prijenosa prava služnosti na šumi i/ili šumskom zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske u iznosu 72.915.339,00 kn, potraživanja od države i drugih institucija u iznosu 694.636,00 kn, od kupaca u iznosu 262.464,00 kn, te od zaposlenih u iznosu 248.407,00 kn.

Od potraživanja iz poslovanja između Društva i uprava šuma iskazanih koncem 2007. u iznosu 272.193.174,00 kn, na potraživanja za prenesena sredstva s računa Društva na račune šesnaest uprava šuma odnosi se 264.973.561,00 kn, a 7.219.613,00 kn odnosi se na potraživanje za prenesena sredstva upravama šuma iz kredita Svjetske banke u iznosu 6.684.569,00 kn i na potraživanje od trgovačkog društva u iznosu 535.044,00 kn.

S obzirom da su potraživanja od uprava šuma u iznosu 7.219.613,00 kn nastala prije više od deset godina, a Društvo nema dokumentaciju na temelju koje su navedena potraživanja evidentirana, Državni ured za reviziju predlaže utvrđivanje opravdanosti iskazivanja navedenih potraživanja.

Potraživanja od trgovačkih društava za prijenos prava vlasništva i prava služnosti na šumi i/ili šumskom zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske koncem 2007. iskazana su u iznosu 72.915.339,00 kn.

Za prenesena prava ili ograničena prava nad šumom i šumskim zemljištem, te privremenim zauzimanjem šumskoga zemljišta, vlasnik ili šumoposjednik šumskog zemljišta ima pravo na naknadu za neostvareni dio prihoda. Za šume u vlasništvu Republike Hrvatske, naknada pripada Društvu, koje je dužno ta sredstva uložiti u kupnju druge šume i/ili šumskoga zemljišta u ime i za račun Republike Hrvatske ili za podizanje novih šuma. Naknadu plaća osoba na koju se prenose prava nad šumom ili šumskim zemljištem. Način izračuna naknade za prenesena prava ili ograničena prava nad šumom i šumskim zemljištem, propisuje ministar.

Početakom 2007. potraživanja su iskazana u iznosu 47.194.184,00 kn. Navedena potraživanja nastala su u razdoblju od početka 2002. do konca 2006.

Za naplatu potraživanja nisu poduzimane mjere naplate kao što su slanje opomena, poziva za plaćanje, pokretanja sudskih postupaka ili drugo. Od jednog društva iskazano je potraživanje u iznosu 4.276.791,00 kn. Ukupno potraživanje od navedenog društva na ime izdvajanja šuma iz šumskogospodarskog područja iznosilo je 5.693.339,70 kn. Rješenjem Općinskog suda iz Nove Gradiške iz studenoga 2004., određeno je da pravična naknada za navedeno izdvajanje zemljišta iznosi 1.416.548,70 kn, koliko je i naplaćeno. Zbog navedenih razloga potrebno je utvrditi opravdanost iskazivanja potraživanja u iznosu 4.276.791,00 kn.

U 2007. na temelju prijenosa prava vlasništva i prava služnosti, u poslovnim knjigama Društva evidentirana su potraživanja u iznosu 42.584.426,00 kn. Tijekom godine naplaćeno je 16.863.271,00 kn, te su koncem 2007. potraživanja iskazana u iznosu 72.915.339,00 kn. Potraživanja nastala u 2007. u iznosu 42.584.426,00 kn, zbog naknadnih, izmijenjenih izračuna visine naknade, smanjena su do obavljanja revizije (studen 2008.) za 21.743.542,00 kn.

Tako je, na temelju Rješenja o izdvajanju šumskog zemljišta iz šumsko gospodarskog područja u k.o. Savudrija, koje je u kolovozu 2007. donijelo nadležno ministarstvo, na ime izdvajanja šume, pašnjaka i oranica ukupne površine 246 900 m², odnosno 24,69 ha, namijenjenih za izgradnju golf igrališta, jednom društvu obračunana naknada za izdvajanje u iznosu 19.372.190,00 kn. Račun za obračunanu naknadu ispostavljen je u listopadu 2007. i evidentiran u potraživanjima. U Rješenju nije naveden rok izdvajanja, te je naknada obračunana u visini naknade za prijenos prava vlasništva. Društvo je uložilo prigovor na visinu i način obračuna naknade, jer je obračunana naknada za izdvajanje s prijenosom prava vlasništva, umjesto izdvajanja s osnivanjem prava građenja. U studenome 2007. nadležno ministarstvo dalo je Društvu tumačenje odredbe članka 8. Pravilnika o utvrđivanju naknade za prenesena i ograničena prava na šumi i šumskom zemljištu. Prema navedenom tumačenju, kod osnivanja prava građenja nema pravnog prometa zemljištem, te se za utvrđivanje visine naknade za osnivanje prava građenja primjenjuju odredbe članka 7. stavka 6. Pravilnika, prema kojoj naknada za izdvajanje šume i šumskog zemljišta za izgradnju golf igrališta iznosi 1.000,00 kn/ha, što je 0,10 kn/m². Društvu je u ožujku 2008. ispostavljen novi obračun naknade u iznosu 1.366.274,00 kn, što je za 18.005.916,00 kn manje. Potraživanje u iznosu 1.366.274,00 kn naplaćeno je u 2008.

Rješenjem nije određen rok na koji se prenosi pravo građenja, što nije u skladu s točkom I. Odluke o načinu rješavanja imovinsko-pravnih odnosa na zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske, u svrhu građenja.

Navedenu Odluku donijela je Vlada Republike Hrvatske u svibnju 2006. Prema odredbi točke I. Odluke, imovinsko-pravni odnosi na zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske u svrhu građenja poduzetničkih zona, odlagališta otpada i centara za gospodarenjem otpadom, infrastrukturnih i drugih građevina, za koje se prema propisima koji uređuju prostorno uređenje formira građevna čestica, rješavaju se, u pravilu, osnivanjem prava građenja na rok, ne više od 50 godina, s tim da za odlagališta otpada i centre za gospodarenje otpadom rok utvrđuje ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša.

Iz sredstava ostvarenih prijenosom prava vlasništva ili prava služnosti, za ispunjenje načela održivosti, Društvo je u 2007. s vlasnicima šuma zaključilo 57 ugovora na temelju kojih je otkupljeno 163,7 ha šume i šumskog zemljišta po cijeni od 3,00 kn do 13,00 kn za m². Ukupno je otkupljeno šume i šumskog zemljišta u vrijednosti 11.802.601,00 kn. Prosječna otkupna cijena po 1m² iznosila je 7,00 kn/m². Postupak za provođenje otkupa propisan je odredbama Pravilnika o postupku kupnje šuma, šumskog i ostalog zemljišta.

Društvo nema mogućnost nabave zamjenskog prava građenja na šumi ili šumskom zemljištu. Moguć je jedino otkup šume i šumskog zemljišta od šumoposjednika. Iz podataka o visini cijene otkupa zemljišta vidljivo je da naknada za prijenos prava građenja u iznosu 0,10 kn/m² nije dovoljna za kupnju, odnosno otkup zamjenskih površina šuma ili šumskog zemljišta. Prosječna cijena za otkup u 2007. iznosila je 7,00 kn/m², što je značajno više od visine naknade.

Državni ured za reviziju naložio je od nadležnog ministarstva zatražiti određivanje roka na koji se osniva pravo građenja, kako je to utvrđeno Odlukom o načinu rješavanja imovinsko-pravnih odnosa na zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske, u svrhu građenja.

Za potraživanja nastala u ranijim godinama nalaženo je utvrditi osnovanost potraživanja i poduzimanje aktivnosti u cilju naplate.

Društvo je obvezno naplaćena sredstva utrošiti za namjene propisane odredbama Zakona o šumama, što je kupnja druge šume i/ili šumskoga zemljišta u ime i za račun Republike Hrvatske ili za podizanje novih šuma.

- 3.2 *Društvo se nije očitovalo o nalazu vezanom za određivanje roka na koji se osniva pravo građenja. Vezano za utvrđivanje osnovanosti i poduzimanje aktivnosti u cilju naplate potraživanja za prijenos prava vlasništva i prijenos prava služnosti na šumi i/ili šumskom zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske, navedeno je da se za potraživanja na temelju računa prema kojima je ostvareno pravo služnosti pokreće postupak naplate. Ova potraživanja čine manji dio ukupnih potraživanja. Naknadnom analizom ustanovljeno je da su neki računi koji se vode kao potraživanje naplaćeni. Potraživanja koja nisu iskazana na temelju ostvarenog prijenosa prava vlasništva ili prava služnosti, koja čine najveći dio iskazanog potraživanja, isknjižit će se iz poslovnih knjiga.*

Obveze za zajmove

- 4.1. Obveze za zajmove iznose 58.940.518,00 kn. Od navedenog iznosa, na obveze za zajmove u inozemstvu odnosi se 39.281.533,00 kn, a na obveze za zajmove u zemlji odnosi se 19.658.985,00 kn.

Od obveza za zajmove u inozemstvu, na zajam od Međunarodne banke za obnovu i razvoj (dalje u tekstu: Banka) odnosi se 38.881.054,00 kn, od Londonskog kluba 249.694,00 kn, te od Pariškog kluba 150.785,00 kn.

Tijekom 2007. podmirene su dospjele obveze za zajmove prema Londonskom klubu i Pariškom klubu u ukupnom iznosu 313.711,00 kn, a dospjela obveza prema Banci nije podmirena.

Početakom i koncem 2007. obveza za zajam od Banke iskazana je u iznosu 38.881.054,00 kn. Između Republike Hrvatske (zajmoprimatelj) i Banke zaključen je u 1997. ugovor o zajmu (osnovni ugovor) u iznosu 42.000.000 USD. Sredstva zajma namijenjena su za financiranje provođenja Projekta obnove i zaštite obalnih šuma (dalje u tekstu: Projekt). U ugovoru je navedeno da će zajmoprimatelj dio zajma u iznosu 7.500.000 USD. doznačiti Društvu, o čemu se zaključuje dopunski ugovor, po uvjetima koje odobrava Banka.

Projektom ugovor kojim su određene obveze Društva, zaključen je u 1997. između Banke i Društva. Prema odredbama Projektne ugovora, sredstva zajma povlači Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva, a koristi Društvo za nabavu, radove i usluge zaštite od šumskih požara, obnove obalnih šuma, nabavu opreme, izgradnju rasadnika Piket kraj Zadra, te za izradu studije restrukturiranja društva Hrvatske šume. Projekt je završen u roku. Prema informaciji od koordinatora Projekta, osim osnovnog i projektne ugovora, u srpnju 1997. zaključen je dopunski ugovor između Ministarstva financija i Društva. Navedenim dopunskim ugovorom, Društvo se obvezalo vraćati sredstva koja u njegovo ime, na ime povrata zajma, Ministarstvo financija uplaćuje Banci. Prema planu otplate, glavnica zajma u iznosu 42.000.000 USD vraća se u razdoblju od 2002. do 2013. u polugodišnjim anuitetima u iznosu 1.750.000 USD. Zajam vraća Ministarstvo financija.

Društvo je u svojim poslovnim knjigama iskazalo obvezu prema Banci, koju ne podmiruje od 2002. Ministarstvo financija nije tražilo povrat sredstava na ime podmirenja obveze prema Banci. Podmireno je 15 dospjelih obroka zajma (u razdoblju od 15. lipnja 2002. do 15. lipnja 2008.) u iznosu 24.375.000,00 kn, bez kamata.

Državni ured za reviziju naložio je poduzimanje radnji oko rješavanja problematike obveze plaćanja navedenog zajma, radi realnog iskazivanja obveza u poslovnim knjigama.

4.2. Društvo je navelo da će u suradnji s Ministarstvom financija riješiti daljnje vođenje obveze za zajam od Međunarodne banke za obnovu i razvoj.

Postupci javne nabave

- 5.1. U prosincu 2006. donesen je plan nabave za 2007., kojim je planirana nabava roba, radova i usluga u iznosu 847.701.866,00 kn. Odlukom o provedbi javne nabave za 2007., utvrđeno je da će uprave šuma provesti postupke nabave roba, radova i usluga u iznosu 453.847.643,00 kn, a Društvo u iznosu 393.854.223,00 kn. Prema Izvješću o zaključenim ugovorima o nabavi u 2007., koji je dostavljen Uredu za javnu nabavu, Društvo je provelo 2 493 postupaka nabave roba, radova i usluga u ukupnoj vrijednosti 507.406.283,00 kn. Društvo je provela 96 postupaka za nabave ukupne vrijednosti 210.338.386,00 kn.

Društvo nema potpune evidencije postupaka javne nabave i zaključenih ugovora za Društvo i uprave šuma. Ustrojene su evidencije provedenih postupaka nabave velike vrijednosti provedene u Društvu. Broj provedenih postupaka i vrijednost zaključenih ugovora iz navedene evidencije nije identičan podacima dostavljenim Uredu za javnu nabavu. Društvo nema evidencije provedenih postupaka nabave roba, radova i usluga male vrijednosti koje su provele Društvo i uprave šuma.

Prema odredbama članka 24. Zakona o javnoj nabavi, koji je bio na snazi u 2007., naručitelji su bili obvezni voditi evidenciju postupaka nabave i zaključenih ugovora o nabavi.

Planom investicija za 2007. iz prosinca 2006. planirana su ulaganja u dugotrajnu imovinu u iznosu 140.310.000,00 kn, od čega se na ulaganja u opremu odnosi 82.051.125,00 kn, a na građevinske objekte 58.258.875,00 kn. Financiranje je planirano iz vlastitih sredstava u iznosu 80.148.000,00 kn, a iz sredstava zajma u iznosu 60.162.000,00 kn. Izmjenom plana investicija iz prosinca 2007., planirana su ulaganja u iznosu 219.790.000,00 kn, odnosno povećana su za 79.480.000,00 kn ili 56,6%.

Ulaganja u opremu planirana su u iznosu 141.057.541,00 kn, a ulaganja u građevinske objekte u iznosu 78.732.459,00 kn. Prema izvorima financiranja, ulaganja su planirana iz vlastitih sredstava u iznosu 119.840.949,00 kn, te iz sredstava zajma u iznosu 99.949.051,00 kn. Planirana su ulaganja po pojedinoj vrsti opreme i građevinskih objekata, mjestima troška (upravama šuma), te izvorima financiranja.

S obzirom da je izmjenom plana investicija povećan iznos ulaganja u nabavu dugotrajne imovine, trebalo je izmijeniti i financijski plan poslovanja za 2007., što nije učinjeno. Izmjenu financijskog plana poslovanja trebalo je napraviti iz razloga što su za veća ulaganja iz vlastitih sredstava, potrebni i veći prihodi, te zbog povećanih troškova poslovanja kao što su troškovi amortizacije, kamata, utroška energije, materijala za tekuće i investicijsko održavanje i drugih troškova poslovanja.

Postupke javnog nadmetanja za nabavu opreme provodila je Društvo za sve uprave šuma. Nakon odabira ponuditelja i zaključenja ugovora, Društvo dostavlja ugovore upravama šuma koje nabavljaju opremu u skladu s planovima i financijskim mogućnostima. U ugovorima koje Društvo zaključuje s odabranim dobavljačima, određena je količina predmeta nabave, s oznakom uprave šuma za koju se provodi nabava. Realizaciju ugovora prate uprave šuma.

Planom investicija za 2007. iz prosinca 2006. nabava opreme za iskorištavanje šume, te terenskih i osobnih vozila planirana je u iznosu 65.146.960,00 kn, a ugovorena je u iznosu 96.275.916,00,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost.

Ugovorena je nabava traktora i priključaka u iznosu 34.805.849,00 kn, terenskih i vozila za osobni prijevoz u iznosu 24.451.543,00 kn, građevinske mehanizacije u iznosu 20.089.984,00 kn, te forwardera i kamiona u iznosu 16.928.540,00 kn. Postupci nabave navedene opreme provedeni su prije donošenja izmjena plana investicija.

U odlukama o osnivanju stručnog povjerenstva za provođenje postupaka nabave traktora i priključaka, vozila za osobni prijevoz, forwardera i kamiona, te građevinske mehanizacije iz ožujka 2007., navedene su planirane vrijednosti opreme. Nabava traktora i priključaka planirana je u iznosu 29.883.000,00 kn, vozila za osobni prijevoz u iznosu 22.180.000,00 kn, građevinske mehanizacije u iznosu 15.500.000,00 kn, te forwardera i kamiona u iznosu 15.400.000,00 kn, odnosno ukupno 82.963.000,00 kn, što je za 17.816.040,00 kn ili 27,4% više od iznosa iz financijskog plana. Nadalje, utvrđeno je da je vrijednost nabavljene opreme znatno viša od iznosa predviđenog financijskim planom i od iznosa navedenih u Odlukama o osnivanju povjerenstava za provođenje postupaka nabave. Tako je, Odlukom o osnivanju povjerenstva za provođenje postupka nabave, planirana nabava traktora i priključaka u iznosu 29.883.000,00 kn, a kao najpovoljnija odabrana je ponuda u iznosu u iznosu 34.805.849,00 kn (42.463.136,00 kn s porezom na dodanu vrijednost), što je za 4.922.849,00 kn ili 16,5% više od plana.

Nabava forwardera i kamiona planirana je u iznosu 15.400.000,00 kn, a kao najpovoljnija odabrana je ponuda kojom je ponuđena isporuka navedene opreme u iznosu 16.928.540,00 kn (20.652.819,00 kn s porezom na dodanu vrijednost), što je za 1.528.540,00 kn ili 9,9% više od plana.

Nabava građevinske mehanizacije planirana je u iznosu 15.500.000,00 kn, a kao najpovoljnija odabrana je ponuda kojom je ponuđena isporuka građevinske mehanizacije u iznosu 20.089.984,00 kn (24.509.781,00 kn s porezom na dodanu vrijednost), što je za 4.589.984,00 kn ili 29,6% više od plana.

Nabava vozila za osobni prijevoz planirana je u iznosu 22.180.000,00 kn, a kao najpovoljnija odabrana je ponuda kojom je ponuđena isporuka vozila u iznosu 24.451.543,00 kn (29.830.882,00 kn s porezom na dodanu vrijednost), što je za 2.271.543,00 kn ili 10,2% više od plana.

Prema odredbama članka 64. Zakona o javnoj nabavi, nadmetanje ili dio nadmetanja mora biti poništeno odlukom naručitelja ako je cijena najpovoljnije ponude veća od planiranih ili osiguranih sredstava za nabavu.

Za nabavu informatičke opreme u vrijednosti 6.925.625,00 kn, u srpnju 2007. proveden je postupak javnog nadmetanja. Od četiri prihvatljive, kao najpovoljnija odabrana je ponuda s najnižom cijenom. S ponuditeljem je u kolovozu 2007. ugovorena nabava 319 osobnih računala, 231 prijenosno računalo, 341 printer, 76 monitora, 27 skenera i 53 UPS uređaja u ukupnoj vrijednosti 6.925.625,00 kn, odnosno 8.449.265,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost. Ugovoren je rok isporuke informatičke opreme 30 dana od zaprimanja narudžbe. Realizaciju ugovora (isporuka i plaćanje) prate uprave šuma.

U Društvu ne postoji dokumentacija iz koje bi bilo vidljivo je li ugovorena oprema isporučena u potpunosti i obavljaju li se plaćanja u skladu s isporukom, odnosno ugovorima.

Državni ured za reviziju izrazio je mišljenje da je za postupke nabave koje provodi Društvo, potrebno od uprava šuma pribaviti dokumentaciju iz koje je vidljivo u kojoj količini i vrijednostima je ugovorena oprema isporučena, odnosno vidljiva realizacija ugovora.

Predloženo je ustrojavanje evidencije realizacije ugovora u Društvu, iz kojih će biti vidljive količine i vrijednosti nabavljene opreme, posebice kada se za potrebe uprava šuma nabavlja oprema u većim količinama i vrijednostima.

Državni ured za reviziju naložio je postupanje u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

- 5.2. *Vezano za nalog o postupanju u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi, u očitovanju je navedeno da su koncem 2008. nabavljeni programi kojima je povećana informatička potpora provedbi javne nabave. Također je navedeno da je nabava traktora i priključaka, forwardera i kamiona, građevinske mehanizacije, te vozila za osobni prijevoz planirana u iznosu 82.963.000,00 kn, a ugovorena u iznosu 96.275.916,00 kn, što je za 13.312.916,00 kn ili 16,1% više od plana. Do razlike u iznosima planirane i ugovorene vrijednosti nabave došlo je jer u planirane iznose nisu uključeni svi dodatni troškovi nabave (kamate, porez na dodanu vrijednost na kamate, troškovi obrade dokumentacije). Bez navedenih dodatnih troškova nabave, ugovorena vrijednost traktora i priključaka, forwardera i kamiona, građevinske mehanizacije, te vozila za osobni prijevoz iznosi 81.377.709,00 kn, što je za 1.585.291,00 kn manje od plana. Kod utvrđivanja planske nabavne vrijednosti u idućim razdobljima uključit će se i svi pripadajući troškovi financiranja nabave.***

U 2007. obavljani su poslovi iz djelokruga rada Društva. Poslovanje se obavljalo u skladu s propisima, osim što popisom imovine nije obuhvaćena imovina u vlasništvu Republike Hrvatske dana Društvu na korištenje i upravljanje, dio pomoći nije dodijeljen u skladu s internim aktom Društva, za naplatu potraživanja nastalih u ranijim godinama nisu poduzimane mjere naplate, nisu podmirene dospjele obveze prema Ministarstvu financija, a pojedini postupci nabave nisu provedeni u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Izvješće o obavljenoj reviziji je uručeno zakonskom predstavniku 10. veljače 2009.

IV. ČLANOVI NADZORNOG ODBORA I UPRAVE

1. Nadzorni odbor

Herman Sušnik, dipl.ing.šum.	predsjednik od 10. travnja 2006.
Luka Bebić, dipl.ing.agr.	zamjenik predsjednika, od 10. travnja 2006.
prof.dr.sc., Mladen Stjepan Figurić	zamjenik predsjednika od 10. travnja 2006.
Ivica Čeme, dipl.oec.	član od 10. travnja 2006.
mr.sc. Božidar Pankretić	član od 10. travnja 2006. do 5. srpnja 2007.
Branko Vukelić, dipl.ing.elekt.	član od 10. travnja 2006.
Željko Cutvarić	član od 10. travnja 2006.

2. Uprava:

Mr.sc. Darko Beuk, dipl.ing.šum.	predsjednik od 11.veljače 2004.
Mato Štimac, ing.	član od 20. srpnja 2005.